

Guidelines

Ohjeet 6/2022 sovintoratkaisujen käytännön täytäntöönpanosta

Versio 2.0

Hyväksytty 12. toukokuuta 2022

Versiohistoria

Versio 2.0	12. toukokuuta 2022	Ohjeiden 6/2022 hyväksyminen Ohjeisiin tehtiin versiosta 1.0 vain pieniä toimituksellisia muutoksia julkaisemista varten.
Versio 1.0	18. marraskuuta 2021	Euroopan tietosuojaneuvoston sisäisen asiakirjan 6/2021 hyväksyminen Euroopan tietosuojaneuvoston jäsenet päättivät keskustella asiakirjan julkaisemisesta kuuden kuukauden jälkeen, jotta jäsenet voivat hankkia käytännön kokemusta tänä aikana.

Sisällys

1	SOVELTAMISALA JA TAVOITE	4
2	KÄSITTEEN ”SOVINTORATKAISU” MÄÄRITTELY	5
2.1	Yleinen tausta	5
2.2	Yleisen tietosuojasetuksen konteksti	6
2.3	Sovintoratkaisujen tavoite yleisellä tasolla	9
3	YLEINEN OIKEUDELLINEN ANALYYSI	10
3.1	Sovintoratkaisuun pyrkimistä koskeva toimivaltuus yhtenä valvontaviranomaisille annetuista toimivaltuuksista	10
3.2	Sovintoratkaisumenettely KAP-mallin yhteydessä	10
3.2.1	Sovintoratkaisu, jonka valituksen vastaanottanut osallistuva valvontaviranomainen on saavuttanut alustavassa tutkintavaiheessa	11
3.2.2	Johtavan valvontaviranomaisen sovintoratkaisuyritys	12
3.2.3	56 artiklan 2 kohdan mukaiset tapaukset	17
4	OIKEUDELLISET SEURAUKSET JA KÄYTÄNNÖN SUOSITUKSET	18
4.1	Hyvän hallintotavan periaatteen soveltaminen sovintoratkaisumenettelyyn KAP-mallin yhteydessä	18
4.2	Johtavan valvontaviranomaisen saavuttamaa sovintoratkaisua seuraava yhteistyömenettely	19
4.3	Sovintoratkaisu 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa	20
	Liite 1: SOVINTORATKAISUN KAUTTA KÄSITELTÄVÄN TAPAUKSEN OLENNAISET VAIHEET	22
	Liite 2: MAAT, JOISSA SOVINTORATKAISUT EIVÄT OLE MAHDOLLISIA KANSALLISEN LAINSÄÄDÄNNÖN PERUSTEELLA	25

Euroopan tietosuojaneuvosto, joka

ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) 70 artiklan 1 kohdan e alakohdan,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen ja erityisesti sen liitteen XI ja pöytäkirjan 37, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 6 päivänä heinäkuuta 2018 annetulla ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 154/2018¹,

ottaa huomioon työjärjestyksensä 12 ja 22 artiklan,

ON HYVÄKSYNYT SEURAAVAT OHJEET:

1 SOVELTAMISALA JA TAVOITE

1. Käytäntö on osoittanut, että monet valvontaviranomaiset käyttävät sovintoratkaisuvälinettä valitusten käsittelyssä. Huomattavaa on myös, että sovintoratkaisuista on olemassa erilaisia variaatioita ja että valvontaviranomaiset käsittelevät niitä erilaisista kansallisista lainsäädännöistä johtuen eri tavoin. Yleisessä tietosuoja-asetuksessa käsitettä ”sovintoratkaisu” käytetään vain johdanto-osan 131 kappaleessa yleisen tietosuoja-asetuksen 56 artiklan 2 kohdan mukaisten paikallisten tapausten käsittelyn yhteydessä. Siinä ei kuitenkaan nimenomaisesti rajoiteta mahdollisuuksia tällaisten paikallisten tapausten ratkaisuun. Tästä aiheutuva muita kuin paikallisia tapauksia koskevien sovintoratkaisujen sääntelyn puute on täytetty eri tavoilla: osa jäsenvaltion lailla, osa tulkinnoilla. Näiden erilaisten tulkintojen sekä erilaisten valitusten käsittelyyn ja sovintoratkaisuihin sovellettavien kansallisten lakien (jos sellaisia on) vuoksi sovintoratkaisuvälineen käytännön täytäntöönpanossa on merkittäviä jäsenvaltioiden välisiä eroja.
2. Valvontaviranomaisten olisi käytettävä valtuuksiaan oman jäsenvaltionsa prosessioikeuden erityisvaatimusten mukaisesti. Tämä koskee myös tapausten käsittelyä. Kansallisen prosessioikeuden on kuitenkin oltava vastaavuus- ja tehokkuusperiaatteiden mukainen. Se ei näin ollen saa tehdä EU:n lainsäädännössä (eli yleisessä tietosuoja-asetuksessa) vahvistettujen oikeuksien käyttämisestä suhteettoman vaikeaa tai käytännössä mahdotonta. Euroopan tietosuojaneuvosto pyrkii näin ollen tarjoamaan näillä ohjeilla parhaita käytäntöjä yleisen tietosuoja-asetuksen yhdenmukaista soveltamista varten kansallisella ja EU:n tasolla siinä määrin kuin se on asianmukaista sovintoratkaisuvälineen soveltamiseksi. Ohjeissa otetaan huomioon erilaiset kansalliset prosessioikeudet (siinä määrin kuin tällainen väline on pantu nimenomaisesti täytäntöön), yleisen tietosuoja-asetuksen mukainen keskitettyä asiointipistettä (KAP) koskevan mallin menettely sekä tekninen ympäristö (sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä, IMI).

¹ Viittauksilla ”jäsenvaltioihin” tarkoitetaan näissä ohjeissa ETA-maita.

3. Valvontaviranomaisten käsittelemien tapauksen lähtökohtana voi olla muutakin kuin valitus. Tapaukset voivat esimerkiksi perustua tiedotusvälineiden selvityksiin tai viran puolesta tehtyihin tutkimuksiin. Näissä ohjeissa käsitellään kuitenkin sovintoratkaisujen käytännön täytäntöönpanoa vain rekisteröidyn tekemästä valituksesta lähtöisin olevissa tapauksissa, koska sovintoratkaisun edellytyksenä on kahden tahon välinen riita, tässä tapauksessa valitus, jonka rekisteröity on tehnyt rekisterinpitäjältä (ks. myös jäljempänä oleva 2.1 kohta). Lisäksi tällaiset valitukset voidaan jakaa i) kansallisiin tapauksiin, jotka eivät ole luonteeltaan rajatylittäviä, ii) tapauksiin, joissa sovelletaan KAP-mallia, koska asia on luonteeltaan rajatylittävä, ja iii) rajatylittäviin tapauksiin, joita käsitellään paikallisesti yleisen tietosuoja-asetuksen 56 artiklan 2 kohdan nojalla. Vaikka käytäntö osoittaa, että sovintoratkaisut ovat mahdollinen toimintatapa kaikissa tilanteissa, näissä ohjeissa käsitellään pääasiassa valituksia, jotka ovat luonteeltaan rajatylittäviä.

2 KÄSITTEEN ”SOVINTORATKAISU” MÄÄRITTELY

2.1 Yleinen tausta

4. Yleisessä tietosuoja-asetuksessa ei määritellä käsitteen ”sovintoratkaisu” (amicable settlement) merkitystä. Ilmaisun viitataan vain yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 131 kappaleessa². Ilmaisun ”settlement” (ratkaisu) olennaisimpia merkityksiä ovat järjestely ja virallinen sopimus, jonka tarkoituksena on ratkaista riita tai konflikti. Oxford English Dictionaryn mukaan adjektiiville ”amicable” (sovinnollinen) on ominaista ystävällisyys ja epäsovun puute.
5. Alustavaa osviittaa sovintoratkaisujen määritelmän laatimiseksi voidaan saada siitä, miten sovintoratkaisut määritellään yleisemmin oikeusosalalla ja muissa kansainvälisissä asiakirjoissa. Esimerkiksi useita kansainvälisen kauppakamarin (ICC) tarjoamia riitojenratkaisumenettelyjä voidaan pitää sovintoratkaisuina.³ ICC:ssä pääasiallinen sovintoratkaisumenettely vaikuttaa olevan sovittelu. Sitä kuvaillaan joustavaksi ja yhteisymmärryksen perustuvaksi tekniikaksi, jossa neutraali taho auttaa osapuolia saavuttamaan neuvotellun ratkaisun riitoihinsa. ICC:n mukaan tällaiset sovittelun kautta saavutetut ratkaisut ovat sopimusperusteisesti sitovia ja laajalti täytäntöönpanokelpoisia. Maailman kauppajärjestössä (WTO) sovintoratkaisuja käytetään yhteisesti sovittuina ratkaisuin, jotka

² Johdanto-osan 131 kappale: ”¹Tapauksissa, joissa toisen valvontaviranomaisen olisi toimittava johtavana valvontaviranomaisena rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän käsittelytoimissa mutta valituksen konkreettinen aihe tai mahdollinen rikkominen koskee rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän käsittelytoimia ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa valitus on tehty tai mahdollinen rikkominen havaittu, ja asia ei merkittävästi vaikuta tai ole omiaan merkittävästi vaikuttamaan muissa jäsenvaltioissa oleviin rekisteröityihin, valvontaviranomaisen, joka vastaanottaa valituksen tai joka havaitsee tilanteita tai jolle muulla tavoin tiedotetaan tilanteista, joihin liittyy mahdollisia tämän asetuksen rikkomisia, olisi pyrittävä sovintoratkaisuun rekisterinpitäjän kanssa, ja jos tämä ei onnistu, käytettävä kaikkia valtuuksiaan. ²Tähän olisi kuuluttava: erityiskäsittely, joka suoritetaan valvontaviranomaisen jäsenvaltion alueella tai kyseisen jäsenvaltion alueella olevien rekisteröityjen suhteen; käsittely, joka suoritetaan valvontaviranomaisen jäsenvaltion alueella oleville rekisteröidyille nimenomaisesti suunnattujen tavaroiden tai palvelujen tarjoamisen yhteydessä; tai käsittely, joka on arvioitava ottaen huomioon jäsenvaltion lainsäädännön mukaiset asiaankuuluvat lakisääteiset vaatimukset.”

³ <https://iccwbo.org/dispute-resolution-services/mediation/icc-international-centre-for-adr/>

muodostavat asianosaisten välisen neuvotellun ratkaisun, joka mahdollistaa riidan nopean ja räätälöidyn ratkaisemisen.⁴ Lisäksi Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO) viittaa sovintoratkaisuihin tuomioistuimen ulkopuolisena prosessina, jonka tuloksena on sovittelun kautta saavutettu osapuolten välillä neuvoteltu ratkaisu.⁵ Euroopan kuluttajakeskus (ECC) viittaa myös sovintoratkaisuihin⁶ kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta annetussa direktiivissä⁷ määritettyjen vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen muotona, menettelyinä, joita ”hoitavat tuomioistuinten ulkopuoliset riippumattomat elimet, kuten sovittelijat, välittäjät, välimiehet, kuluttaja-asiamiehet ja kuluttajalautakunnat”⁸ ja joissa kuluttajat ja yritykset pyrkivät ratkaisemaan riidan yhdessä kuulemalla molempia osapuolia, tarkastelemalla oikeudellista tilannetta, keskustelemalla mahdollisista ratkaisuista ja lopulta tekemällä ehdotuksen välimiesmenettelystä⁹.

6. Kaiken kaikkiaan vaikuttaa siltä, että sovintoratkaisuilla tarkoitetaan yleensä vaihtoehtoista riidanratkaisua sellaisten menettelyjen avulla, joiden tuloksena on tapauksen käsittelyn sovinnollinen päättäminen. Siinä missä tuloksena on osapuolten välinen ratkaisu, varsinaisessa menettelyssä noudatetaan sovintomenettelyä. Menettelyt voivat vaihdella osapuolten välisistä neuvotteluista virallisiin sovitteluihin ja jopa avustetun sovittelun käytäntöihin.

2.2 Yleisen tietosuoja-asetuksen konteksti

7. Tietosuojaviranomaisten käsittelemien valitusten yhteydessä useimmat jäsenvaltiot katsovat, että sovintoratkaisut ovat vaihtoehtoisen riidanratkaisun prosessi. Useimmissa tapauksissa sovintoratkaisua käytetään, jos valvontaviranomaiselle tehdään valitus yleisen tietosuoja-asetuksen, erityisesti rekisteröityjen oikeuksien, väitetyistä rikkomisista, jotta asia voidaan ratkaista rekisteröityjen hyväksi. Tällaisissa tapauksissa on tarkoitus saada aikaan rekisterinpitäjän ja rekisteröidyn välinen ratkaisu tapahtumien kulkua välittävän valvontaviranomaisen valvonnassa. Valvontaviranomainen toimii siis eräänlaisena välittäjänä prosessissa, jonka tavoitteena on ratkaista valitus. Toisin kuin varsinainen sovittelija, valvontaviranomainen osallistuu menettelyyn aktiivisesti, koska sen on edelleen täytettävä velvollisuutensa valvontaviranomaisena. Tästä syystä sen on käsiteltävä valitus, tutkittava valituksen kohdetta ja sen erityispiirteitä siinä määrin kuin se on asianmukaista ja ilmoitettava rekisteröidylle valituksen etenemisestä tai ratkaisusta.
8. Koska sovintoratkaisuja ei juurikaan käsitellä yleisessä tietosuoja-asetuksessa, noudatettava

⁴ Wolfgang Alschner, Amicable Settlements of WTO Disputes: Bilateral Solutions in a Multilateral System, World Trade Review, Volume 13 (1), 2014, s. 65–102.

⁵ EUIPO, Decision No. 2013-3 of the Presidium of the Board of Appeal of 5 July 2013 on the amicable settlement of disputes (“Decision on Mediation”), <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/mediation#>

⁶ https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/consumers-dispute-resolution/informal-dispute-resolution/index_fi.htm

⁷ Direktiivi 2013/11/EU kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta.

⁸ https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/consumers-dispute-resolution/out-of-court-procedures/index_fi.htm

⁹ Esimerkiksi Saksan vastaava verkkosivusto: <https://www.evz.de/einkaufen-internet/odr-adr/beratung-schlichtung.html>

vaihtoehtoinen riidanratkaisuprosessi ja kyseiseen prosessiin sovellettavat vaatimukset ja ehdot riippuvat pääasiassa kunkin jäsenvaltion lainsäädännöstä ja käytännöistä. Vakiintuneen käytännön analyysi osoittaa, että useimmissa kansallisissa oikeusjärjestelmissä menettelyyn otetaan sovintoratkaisujen yhteydessä mukaan vastaanottava valvontaviranomainen, rekisterinpitäjä (tai henkilötietojen käsittelijä) ja rekisteröity sekä tarvittaessa johtava valvontaviranomainen.

9. Joissakin jäsenvaltioissa rekisteröity ei kuitenkaan ole rekisterinpitäjää vastaan nostetun hallinnollisen menettelyn osapuoli. Tällaisissa jäsenvaltioissa valvontaviranomainen voi käyttää näissä ohjeissa kuvaillun riidanratkaisumenettelyn kaltaista menettelyä ja päättää asian käsittelyn, jos se katsoo, että rekisterinpitäjä on täyttänyt vaatimukset, kuulematta rekisteröityä. Tällaisia riidanratkaisumenettelyjä ei kuitenkaan käsitellä näissä ohjeissa.
10. Sovintoratkaisuja pidetään enimmäkseen mahdollisina missä tahansa menettelyn vaiheessa. Jotkin valvontaviranomaiset kuitenkin katsovat, että ne ovat mahdollisia vain asian käsittelyn alkuvaiheessa ennen muihin toimiin ryhtymistä. Joissakin jäsenvaltioissa sovintoratkaisuja käytetään vain paikallisissa tapauksissa, koska yleisessä tietosuoja-asetuksessa tätä käsitettä käytetään vain johdanto-osan 131 kappaleessa, jossa kuvaillaan osallistuvan valvontaviranomaisen toimintatapaa paikallisissa tapauksissa. Suurin osa valvontaviranomaisista pitää kuitenkin sovintoratkaisuvälinettä sallittuna kaikentyyppisissä tapauksissa, vaikka ne olisivat luonteeltaan rajatylittäviä tai muulla tavoin paikallisia.
11. Johdanto-osan 131 kappaleen osalta tällaisten sopimusten soveltamisala rajoittuu tapauksiin, joissa valituksen vastaanottava osallistuva valvontaviranomainen katsoo, että valituksen konkreettinen aihe tai mahdollinen rikkominen koskee rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän käsittelytoimia ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa valitus on tehty, tai ei (todennäköisesti) merkittävästi vaikuta muissa jäsenvaltioissa oleviin rekisteröityihin. Päätökseen sovintoratkaisuun pyrkimisestä olisi näin ollen kyseisen johdanto-osan kappaleen mukaan kuuluttava i) erityiskäsittely, joka suoritetaan valvontaviranomaisen jäsenvaltion alueella tai kyseisen jäsenvaltion alueella olevien rekisteröityjen suhteen, ii) käsittely, joka suoritetaan valvontaviranomaisen jäsenvaltion alueella oleville rekisteröidyille nimenomaisesti suunnattujen tavaroiden tai palvelujen tarjoamisen yhteydessä, tai iii) käsittely, joka on arvioitava ottaen huomioon jäsenvaltion lainsäädännön mukaiset asiaankuuluvat lakisääteiset vaatimukset. Lainsäädäntöjä, joissa nimenomaisesti sallitaan sovintoratkaisu, ei kuitenkaan välttämättä rajoiteta näihin vaatimuksiin.
12. Periaatteessa se, voidaanko sovintoratkaisuun pyrkiä, riippuu jäsenvaltion lainsäädännöstä ja/tai asianomaisen valvontaviranomaisen harkinnasta. Toisaalta kriteereihin, joiden perusteella tapauksia voidaan pitää sovintoratkaisuihin soveltuvina, voisi sisältyä tapa, jolla valvontaviranomainen on saanut tietää tapauksesta. Tämän perusteella voitaisiin katsoa, että sovintoratkaisumenettely soveltuisi vain tapauksiin, joissa on tehty valitus.
13. Sovintoratkaisuja olisi yleisesti ottaen pidettävä mahdollisina vain tapauksissa, jotka koskevat yleisen tietosuoja-asetuksen 12 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa säädettyjä rekisteröidyn oikeuksia, koska vain silloin rekisteröity voi käyttää omia oikeuksiaan sovintoratkaisun osapuolena. Kunkin

jäsenvaltion kansallinen lainsäädäntö asianmukaisesti huomioon ottaen tällainen päätös kuuluu kuitenkin valvontaviranomaisen harkintavaltaan, koska sen on arvioitava kunkin tapauksen laajempi asiayhteys.

14. Toisaalta tapaukseen liittyvät tosiseikat voivat olla ratkaisevia. Tällaiset erityisolosuhteet, joiden perusteella määritetään, voidaanko sovintoratkaisu tehdä, saattavat kuulua kansallisten säädösten piiriin. Niistä ei säädetä yleisessä tietosuoja-asetuksessa (johdanto-osan 131 kappaletta lukuun ottamatta). Valvontaviranomainen voisi käytännössä ottaa päätöksessään sovintoratkaisumenettelyn aloittamisesta huomioon seuraavat yleiset kriteerit: on todennäköistä, että tapaus voidaan ylipäänsä ratkaista sovinnollisesti, asia vaikuttaa vain vähäiseen määrään rekisteröityjä ja se, onko havaittavissa järjestelmällistä noudattamatta jättämistä,¹⁰ tietosuojaloukkaus on tahaton (tuottamuksellisuuden merkityksessä), tapaukseen liittyy vähäisen henkilötietojen määrän käsittely ja rikkomisen vaikutukset eivät ole kestoilta ja luonteeltaan vakavia (eli vapauksiin ja oikeuksiin ei kohdistu vakavia vaikutuksia tai rikkomuksia). Yksi ratkaiseva tekijä voi olla myös uusien rikkomusten todennäköisyys tulevaisuudessa. Lisäksi ratkaisevia voivat olla valvontaviranomaisen täytäntöönpanotoimen laajempi yhteiskunnallinen merkitys ja vaikutus yleiseen etuun, myös mahdollisten erityistä varovaisuutta edellyttävien osa-alueiden valossa, ja se, missä määrin valvontaviranomainen kykenee toteuttamaan vaikuttavia ja tehokkaita toimia.

Esimerkki 1:

Rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä suostuu toimittamaan kaikki tiedot, joita valvontaviranomainen on pyytänyt valituksen ratkaisemiseksi, kuten selkeät todisteet siitä, että rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä on noudattanut yleisen tietosuoja-asetuksen 33 ja 34 artiklaa henkilötietojen tietoturvaloukkausta koskevassa tapauksessa. Pyyntöä ei täytetty välittömästi (yleisen tietosuoja-asetuksen 12 artiklan mukaisesti) sisäisen viestintäprosessin virheen vuoksi.

15. On kuitenkin tärkeää huomata, että millä tahansa valvontaviranomaisella on oikeus tutkia asiaa tarkemmin jopa sen jälkeen, kun sovintoratkaisuun on päästy. Tällöin tutkinta tapahtuu erillisessä tai muussa omaehtoisessa menettelyssä. Viranomainen voi jatkaa menettelyä viran puolesta esimerkiksi silloin, jos se katsoo, että asiassa olisi määrättävä sakko, tai jos se vastaanottaa samasta rekisterinpitäjältä muita samankaltaisia valituksia, joiden perusteella voidaan päätellä, että rekisterinpitäjä ei ole täyttänyt sitoumustaan korjata tietosuojaloukkaus tai -loukkaukset, tai jos valituksessa ja/tai tutkimuksissa paljastuu muita, mahdollisesti järjestelmällisiä rikkomuksia, joilla voi olla laajempia seurauksia tai vaikutuksia muihin rekisteröityihin. Sama pätee silloin, kun sovintoratkaisu koskee vain tiettyjä valituksen osia ja muita tapaukseen liittyviä kysymyksiä käsitellään muulla tavoin. Sovintoratkaisu ei myöskään estä rekisteröityä kääntymästä takaisin valvontaviranomaisen puoleen, jos (myöhemmin) ilmenee, ettei rekisterinpitäjä ole noudattanut ratkaisua sovitusti. Näistä olosuhteista olisi ilmoitettava selkeästi ja avoimesti rekisterinpitäjälle ja valituksen tekijälle ennen sovintoratkaisun tekemistä.

¹⁰ Ks. jäljempänä oleva esimerkki 2 tästä kriteeristä.

Esimerkki 2:

Rekisteröity tekee valituksen siitä, että rekisterinpitäjä pyytää henkilöllisyyden tunnistamisvälineeksi passia poistaakseen rekisteröidyn hallussa olevan tilin rekisterinpitäjän alustalta. Valvontaviranomainen katsoo, että tässä yksittäisessä valituksessa voidaan yrittää sovintoratkaisua, koska rekisteröidyn vaatimukset voivat täytyä, jos vaatimus passista kumotaan ja tili poistetaan. Valvontaviranomainen käynnistää kuitenkin omaehtoisen tutkimuksen alustalla oleviin tileihin liittyvistä rekisterinpitäjän tietojenkäsittelyä koskevista toimintaperiaatteista varmistaakseen, että rekisterinpitäjä saattaa toimintaperiaatteensa yleisen tietosuojasetuksen säännösten mukaisiksi.

2.3 Sovintoratkaisujen tavoite yleisellä tasolla

16. Sovintoratkaisujen tavoitteena on saavuttaa rekisteröidyn kannalta tyydyttävä ratkaisu. Sen lisäksi ne ovat kuitenkin välineitä, joiden avulla rekisterinpitäjä voidaan saada noudattamaan yleistä tietosuojasetusta. Jos valitus tehdään siksi, ettei rekisterinpitäjä ole noudattanut yleisen tietosuojasetuksen 12–22 artiklan mukaisia rekisteröidyn oikeuksia, rekisteröidyn oikeuksien täytäntöönpanoa voidaan nopeuttaa toimijoiden välisellä sovintoratkaisulla. Valituksessa saavutetun sovintoratkaisun toimivuuden arvioimiseen käytettävien perusteiden olisi sisällettävä seuraavat kaksi osatekijää: toisaalta rekisteröidyn vaatimusten täytyminen kyseisessä tapauksessa suhteessa valituksessa esiin tuotuihin erityisiin kysymyksiin ja toisaalta tarvittaessa ja kansallisen lainsäädännön edellyttäessä näyttö, jonka rekisterinpitäjä on toimittanut valvontaviranomaiselle siitä, että se on täyttänyt rekisteröidyn pyynnöt ja että se on noudattanut soveltuvia tietosuojavaatimuksia. Valvontaviranomaisen olisi kuitenkin määritettävä käytännössä sekä ottaen huomioon tapauksen olosuhteet ja muiden asiaan osallistuvien valvontaviranomaisten kanssa tehty yhteistyö, riittääkö sovintoratkaisu varmistamaan, että yleistä tietosuojasetusta noudatetaan kattavasti yksittäiseen rekisterinpitäjään kohdistuvaan yksittäiseen valitukseen liittyvien tai siitä johtuvien oikeudellisten kysymysten perusteella.
17. Sovintoratkaisut olisikin ymmärrettävä laajasti yhdeksi valvontaviranomaisen käytössä olevista vaihtoehdoista, joiden avulla se käsittelee rekisteröityjen valituksia ja varmistaa rekisteröidyn oikeuksien suojelun. Samalla on todettava, että sovintoratkaisut eivät välttämättä ole asianmukainen ratkaisu kaikissa tapauksissa. Vaikka valvontaviranomaisten tehtävänä on päättää itse, voidaanko sovintoratkaisuun pyrkiä tietyssä tapauksessa, tämä arviointi on tehtävä jäsennehtyjen, yhdenmukaisten, avoimien ja selitettävissä olevien kriteerien, kuten 12 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa mainittujen kriteerien, perusteella ja ottaen huomioon mahdolliset kansallisen lainsäädännön säännökset.
18. Valvontaviranomaisen korjaavat toimivaltuudet ovat ensiarvoisen tärkeitä sen korkeatasoisen suojan täytäntöönpanemiseksi ja ylläpitämiseksi, joka yleisellä tietosuojasetuksella pyritään luomaan kaikille rekisteröidyille, jotka ovat usein vaikeassa tai jopa riippuvuussuhteessa rekisterinpitäjään. Riidan ratkaiseminen sovintoratkaisumenettelyllä siten, että valvontaviranomainen käsittelee prosessia välittäjään verrattavalla tavalla, voi siten olla yksi keino puuttua tällaiseen epätasapainoon ja

käsitellä sitä sekä löytää kunkin osapuolen kannalta hyväksyttävä ratkaisu. Jälkimmäinen koskee erityisesti rekisteröityä hänen oikeuksiensa toteutumisen osalta.

3 YLEINEN OIKEUDELLINEN ANALYYSI

3.1 Sovintoratkaisuun pyrkimistä koskeva toimivaltuus yhtenä valvontaviranomaisille annetuista toimivaltuuksista

19. Sovintoratkaisumenettelyn oikeusperustan muodostavat valvontaviranomaisille yleisessä tietosuojasetuksessa (57 artiklan 1 kohdan a ja f alakohta) suoraan annettavat tehtävät ja lisäksi mahdolliset valvontaviranomaisille kansallisessa lainsäädännössä yleisen tietosuojasetuksen 58 artiklan 6 kohdan puitteissa annetut toimivaltuudet.
20. Ensimmäisessä tapauksessa sovelletaan yleensä yleisen tietosuojasetuksen 57 artiklan 1 kohdan a ja f alakohtaa, jotka tarjoavat valvontaviranomaiselle vankan perustan käyttää kaikkia mahdollisia keinoja käsitellä valituksia (ks. 57 artiklan 1 kohdan f alakohta) ja valvoa asetuksen täytäntöönpanoa (ks. 57 artiklan 1 kohdan a alakohta) asianmukaisesti. Yhdessä 77 ja 78 artiklan kanssa luettuna 57 artiklan 1 kohdan f alakohta merkitsee yksilöllistä oikeutta siihen, että jokainen valitus (jos se otetaan käsiteltäväksi) käsitellään ja tutkitaan siinä määrin kuin se on asianmukaista kyseisen valituksen luonteen ja olosuhteiden perusteella asianmukaisen tuloksen saavuttamiseksi. Kunkin toimivaltaisen valvontaviranomaisen harkintavaltaan kuuluu kuitenkin päättää, missä määrin valitus olisi tutkittava. Tuloksena voi olla esimerkiksi se, että valituksen osapuolet ovat päässeet tapauksessa sovintoratkaisuun valvontaviranomaisen väliintulon kautta.
21. Toisessa skenaariossa jäsenvaltiot voivat valtuuttaa valvontaviranomaiset käyttämään kansallisen lainsäädännön mukaisia lisävaltuuksia yleisen tietosuojasetuksen 58 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Näissä kansallisissa säännöksissä määritetään operatiiviseen tapausten käsittelyyn liittyvät yksityiskohdat, joiden perusteella valvontaviranomainen (mukaan lukien johtava valvontaviranomainen) voi pyrkiä sovinnolliseen ratkaisuun.

3.2 Sovintoratkaisumenettely KAP-mallin yhteydessä

22. Jotta voidaan arvioida sovintoratkaisun roolia KAP-menettelyn yhteydessä, voidaan ensinnäkin viitata yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan 1 kohdassa esitettyihin tällaista menettelyä koskeviin perusteluihin. Kuten Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeissa 2/2022 yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan soveltamisesta¹¹ selvennetään, "[l]isäksi 60 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan peruseriaatteet ja yleiset periaatteet, joita sovelletaan koko valvontaviranomaisten välisen yhteistyön ajan. Artiklassa käytetyn sanamuodon mukaisesti yhteistyömenettelyn keskeiset käsitteet ovat 'pyrkiminen konsensukseen' ja velvollisuus vaihtaa 'kaikki olennaiset tiedot'." Lisäksi "– – –" sekä johtavan valvontaviranomaisen että kaikkien muiden osallistuvien valvontaviranomaisten on täytettävä nämä

¹¹ Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeet 2/2022 yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan soveltamisesta, 37 ja 38 kohta.

velvoitteet (molemminpuolinen velvoite)”.

3.2.1 Sovintoratkaisu, jonka valituksen vastaanottanut osallistuva valvontaviranomainen on saavuttanut alustavassa tutkintavaiheessa

23. Euroopan tietosuojaneuvosto haluaa huomauttaa, että vaikka sovintoratkaisu mainitaan vain johdanto-osan 131 kappaleen yhteydessä, sovintoratkaisuun pyrkiminen saattaa olla hyvä käytäntö myös silloin, kun valvontaviranomainen käsittelee tapausta, joka ei täytä yleisen tietosuoja-asetuksen 56 artiklan 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, riippuen kansallisesta prosessioikeudesta.
24. Johdanto-osan 131 kappale ei sinänsä estä valituksen vastaanottavaa osallistuvaa valvontaviranomaista pyrkimästä tällaiseen ratkaisuun osana alustavaa tutkintaa sen lisäksi, että se vahvistaa valituksen ”täysimääräisesti” rajatylittävän luonteen. Valittuun toimintatapaan voi kuitenkin vaikuttaa se, onko rekisterinpitäjällä toimipaikka kyseisen vastaanottavan valvontaviranomaisen alueella. Kuten 2 jaksossa on jo selvennetty, olennainen osa sovintoratkaisua on osapuolten, erityisesti valituksen tekijän, molemminpuolinen tyytyväisyys. Jos se toteutuu ja osallistuva valvontaviranomainen voi todentaa tällaisen tyytyväisyyden konkreettisesti etukäteen valituksen tutkintavaiheessa esimerkiksi sen jälkeen, kun rekisterinpitäjä on noudattanut rekisteröidyn oikeuksia koskevaa pyyntöä sekä rekisteröityä että vastaanottavaa valvontaviranomaista tyydyttävällä tavalla, vastaanottavan valvontaviranomaisen ei tulisi enää ilmoittaa asiasta johtavalle valvontaviranomaiselle 56 artiklan mukaisella IMIn kautta tehtävällä ilmoituksella, koska valituksen kohdetta ei enää ole. Näin ollen KAP-menettelyä ei tarvitse aloittaa lataamalla tapausta IMIin.
25. Yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 125 kappaleen mukaan johtavalla valvontaviranomaisella on yleensä toimivalta tehdä oikeudellisesti sitovia päätöksiä asianomaisesta rekisterinpitäjästä tai henkilötietojen käsittelijästä KAP-mallin yhteydessä. Lisäksi 56 artiklan 6 kohdan mukaan johtava valvontaviranomainen on rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän ainoa yhteystaho kyseisen rajatylittävän käsittelyn osalta. Näin ollen vastaanottavan valvontaviranomaisen olisi tiedotettava tapauksesta ja ratkaisusta johtavalle valvontaviranomaiselle asianmukaisena ajankohtana, esimerkiksi neljännesvuosittain (eli vapaaehtoisen keskinäisen avunannon kautta) koko KAP-mekanismille luonteenomaisen yhteistyövaatimuksen mukaisesti, jotta johtava valvontaviranomainen voi toteuttaa asianmukaisiksi katsomansa toimet tietyn rekisterinpitäjän osalta.
26. Tämä tarkoittaa, että johtavalle valvontaviranomaiselle olisi tiedotettava osallistuvan valvontaviranomaisen tällaisessa alustavassa vaiheessa saavuttamista onnistuneista sovintoratkaisuista, myös koostemuodossa. Tarkempia ohjeita asiasta annetaan jäljempänä 4 jaksossa (Suositukset).
27. On selvää, että joissakin tapauksissa ratkaisu, jonka osallistuva valvontaviranomainen on saavuttanut rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän kanssa, saattaa olla vain osittainen eli kaikkia pyyntöjä ei hyväksytä. Tällöin johtavan valvontaviranomaisen osallistuminen on välttämätöntä, jotta rekisteröidylle voidaan tarjota kaikki yleisen tietosuoja-asetuksen mukaiset oikeussuojakeinot.

28. OIKEUDELLISET SEURAUKSET: Osallistuvalla valvontaviranomaisella on valtuudet toteuttaa osana saatua valitusta koskevaa alustavaa tutkintatoimintaa sovintoratkaisu, joka voi tehdä tarpeettomaksi 60 artiklan mukaisen menettelyn aloittamisen, jos saavutettu ratkaisu on osapuolia täysin tyydyttävä. Muissa tapauksissa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan mukaisen hyvän hallintotavan periaatteen, jota sovelletaan myös KAP-tapauksiin, vuoksi johtavan valvontaviranomaisen olisi tarkasteltava syitä, joiden vuoksi osallistuva valvontaviranomainen ei päässyt sovintoratkaisuun alustavassa vaiheessa, ja päätettävä, voisiko toinen yritys johtaa valituksen päättämiseen kohtuullisessa ajassa.

3.2.2 Johtavan valvontaviranomaisen sovintoratkaisuyritys

29. Jos johtava valvontaviranomainen päättää yrittää sovintoratkaisua vastaanotettuaan tapauksen, keskeinen vaatimus, joka on täytettävä, perustuu jälleen KAP-yhteistyömenettelyn perusteluihin eli siihen, että osallistuvien valvontaviranomaisten ja johtavan valvontaviranomaisen on tehtävä yhteistyötä konsensukseen pääsemiseksi.

30. On tärkeää todeta, että Euroopan tietosuojaneuvosto tunnustaa, että johtava valvontaviranomainen voi missä tahansa menettelyn vaiheessa järjestää rekisteröidylle virallisen kuulemisen (valituksen vastaanottavan osallistuvan valvontaviranomaisen toimiessa yhteystahona) ja päättää kaikkien osapuolten (esim. rekisteröity, rekisterinpitäjä, osallistuva valvontaviranomainen tai osallistuvat valvontaviranomaiset ja mahdollisesti kolmannet osapuolet) suostumuksella asia käsittelyn sen jälkeen, kun väitetty rikkomus on korjattu, vaikka nimenomaista kansallista säädöstä ei ole. Johtava valvontaviranomainen voi toimia näin, jos se pitää tapausta koskevista tutkinnoista kerättyjä tietoja riittävinä tapauksen käsittelyn päättämiseksi tällä tavalla. Tällaisen ratkaisumuodon voitaisiin katsoa noudattavan asianmukaiseen huolellisuuteen perustuvaa lähestymistapaa tapausten käsittelyssä ehtojen ja vaatimusten määrittämiseen sovellettavan harkinnanvaran vuoksi, koska sen tarjoaman ratkaisun avulla valvontaviranomaiset voivat säilyttää yleisen tietosuoja-asetuksen pyrkimyksenä olevan korkeatasoisen suojan ottamalla huomioon, että jotkin tapaukset voidaan ratkaista tehokkaasti edistämällä osapuolten välistä vuorovaikutusta. Se voi tarjota etuja niin valituksen tekijälle, jonka yleisen tietosuoja-asetuksen mukaiset oikeudet vahvistetaan nopeasti, kuin rekisterinpitäjälle, joka saa mahdollisuuden saattaa toimintansa yleisen tietosuoja-asetuksen mukaiseksi.

31. Tämä tarkoittaa, että johtavan valvontaviranomaisen olisi pidettävä mielessä tarve pitää osallistuvat valvontaviranomaiset ajan tasalla menettelyn kaikissa vaiheissa. Vaikka johtava valvontaviranomainen onkin kiistatta asianosaisen rekisterinpitäjän ainoa yhteystaho (ks. taas yleisen tietosuoja-asetuksen 56 artiklan 6 kohta), valituksen tekijän keskitetty asiointipiste on valituksen vastaanottanut toimivaltainen osallistuva valvontaviranomainen.

32. Tämä keskinäinen tietojenvaihto on myös yksi keino varmistaa, että asianmukaista menettelyä noudatetaan ja että valituksen tekijällä on oikeus tulla kuulluksi johtavan valvontaviranomaisen yrittämässä menettelyssä. Osittain tarkoituksena on varmistaa, että valituksen tekijä voi esittää omat

näkemyksensä osallistuvan valvontaviranomaisen jo toimittamien tietojen lisäksi. Tässä yhteydessä johtavalla valvontaviranomaisella on keskeinen rooli koko prosessin mahdollistajana osallistuvan valvontaviranomaisen kanssa käydyn tietojen ja asiakirjojen vaihdon kautta. On myös syytä muistaa, että yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan 1 kohdan mukaisesti vaihdetut tiedot ja asiakirjat vaikuttavat väistämättä johtavan valvontaviranomaisen harkintavaltaan siinä, voiko se pyrkiä valituksen käsittelyssä rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän väliseen sovintoratkaisuun. Tämä koskee erityisesti tilanteita, joissa osallistuva valvontaviranomainen on jo epäonnistunut tällaisen sovintoratkaisun yrittämisessä tutkintavaiheessa.

33. Kun johtava valvontaviranomainen valitsee sovintoratkaisun keinoksi ratkaista riita rekisterinpitäjän kanssa, viranomaisen olisi otettava huomioon se, miten todennäköisesti tällainen toimintatapa johtaa onnistuneeseen ratkaisuun eli rekisteröidyn oikeuksien toteutumiseen. Johtavan valvontaviranomaisen olisi otettava tässä huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet, mukaan lukien sen osallistuvan valvontaviranomaisen odotukset, joka on siirtänyt valituksen sen käsiteltäväksi yleisen tietosuojasetuksen 56 artiklan 1 kohdan vaatimusten mukaisesti. Erityisesti jos osallistuva valvontaviranomainen ilmoittaa 60 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että tällainen yritys on jo epäonnistunut tutkintavaiheessa, joko siksi, että rekisteröity on kieltäytynyt hyväksymästä ratkaisua rekisterinpitäjän kanssa, tai siksi, että rekisterinpitäjä ei ole reagoinut osallistuvan valvontaviranomaisen kehoitukseen noudattaa rekisteröidyn pyyntöä, johtavan valvontaviranomaisen olisi harkittava hyvin huolellisesti, palveleeko uusi yritys ratkaista valitus sovinnollisesti rekisteröityjen etuja ja tietosuojalainsäädäntöä yleisesti. Saattaa olla suositeltavaa noudattaa virallisempaa lähestymistapaa, jossa johtava valvontaviranomainen käyttää koko toimivaltaansa rekisterinpitäjään nähden, myös yleisen tietosuojasetuksen 58 artiklan nojalla. Sama pätee, jos osallistuva valvontaviranomainen ei ole tehnyt mitään tällaista yritystä ennen valituksen siirtämistä johtavalle valvontaviranomaiselle mistä tahansa syystä eikä näin ollen ole ilmoittanut asiasta mitään johtavalle valvontaviranomaiselle. Se, että johtava valvontaviranomainen kiinnittää huomiota sovintoratkaisun onnistumisen todennäköisyyteen, mahdollistaa molemmissa tapauksissa sen, että johtava valvontaviranomainen voi valita asianomaisen tapauksen käsittelyyn sopivimman tavan, vähentää tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja välttää riskin siihen, että joudutaan käyttämään paljon resursseja vaatuvia KAP-menettelyjä yhden tai useamman osallistuvan valvontaviranomaisen huolenaiheiden ja epäilyjen tai jopa perusteltujen ja merkityksellisten vastalauseiden käsittelemiseksi.
34. Jos johtava valvontaviranomainen tulee siihen johtopäätökseen, että sovintoratkaisu on asianmukainen käsiteltävänä olevassa tapauksessa, sen on otettava huomioon, että ratkaisu on osa KAP-menettelyä, ja toimittava sen mukaisesti. Euroopan tietosuojaneuvosto on jo selvittänyt 60 artiklasta annetuissa ohjeissa, että "[k]onsensuskseen pääsemisen helpottamiseksi tiedot olisi kuitenkin jaettava ajankohtana, jolloin johtavalla valvontaviranomaisella on edelleen mahdollisuus ottaa huomioon muiden osallistuvien valvontaviranomaisten näkemykset. – – Sen tarkoituksena on erityisesti estää se, että muille osallistuville valvontaviranomaisille esitetään loppuun käsiteltyjä

seikkoja (esim. kun tietyt menettelyn vaiheet on jo suljettu pois kansallisen lainsäädännön nojalla).”¹²

35. Sovintoratkaisumenettelyn yhteydessä tämä tarkoittaa, että johtavan valvontaviranomaisen odotetaan jakavan ehdotetun ratkaisun osallistuvan valvontaviranomaisen tai osallistuvien valvontaviranomaisten kanssa 60 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti ennen ehdotuksen vahvistamista. Kuten Euroopan tietosuojaneuvosto on todennut 60 artiklasta annetuissa ohjeissa, ”– – osallistuvien valvontaviranomaisten osallistuminen yhteistyömenettelyyn ei rajoitu pelkästään 60 artiklan 4 kohdan mukaiseen oikeuteen esittää merkityksellisiä ja perusteltuja vastalauseita. Osallistuvilla valvontaviranomaisilla olisi oltava mahdollisuus osallistua menettelyyn ja ilmaista näkemyksensä myös ennen päätösehdotuksen laatimista.”¹³
36. On selvää, että johtavan valvontaviranomaisen harkintavaltaan kuuluu määrittää kaikkien edellä mainituissa kohdissa mainittujen tekijöiden valossa, onko osallistuvan valvontaviranomaisen tai osallistuvien valvontaviranomaisten epävirallinen kuuleminen tarpeen käsiteltävänä olevassa tapauksessa. Kuten edellä 12 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa muistutetaan, johtava valvontaviranomainen ja osallistuva valvontaviranomainen saattavat sovintoratkaisuun soveltuvan valituksen piirteiden vuoksi, myös 60 artiklan 1 kohdan mukaisesti etukäteen vaihdettujen tietojen perusteella valitusta johtavalle valvontaviranomaiselle siirrettäessä, kyetä muodostamaan jo näkemyksensä siitä, onko valitus mahdollista ratkaista valituksen tekijää tyydyttävällä tavalla poistamalla riidan perimmäinen syy. Tällaisessa tapauksessa johtava valvontaviranomainen voi hyvin todeta, että valituksen ratkaisu voi olla suoraan yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimitettavan päätösehdotuksen aihe. Jos osallistuva valvontaviranomainen on ilmoittanut, ettei se saavuttanut sovintoratkaisua tutkintavaiheessa tai ettei se yksinkertaisesti pyrkinyt sovintoratkaisuun ennen asian siirtämistä johtavalle valvontaviranomaiselle, johtavan valvontaviranomaisen olisi puolestaan otettava huomioon KAP-menettelyn konsensuspyrkimys ja pyydyttävä tällaista osallistuvan valvontaviranomaisen tai osallistuvien valvontaviranomaisten epävirallista kuulemistä etukäteen sen arvioimiseksi, voisiko (uusi) yritys johtaa valituksen ratkaisemiseen kohtuullisella tavalla.
37. Johtavan valvontaviranomaisen on lopulta toimitettava osallistuville valvontaviranomaisille päätösehdotus, jossa esitetään sovintoratkaisun ehdot (mukaan lukien toimet, jotka rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä on todistettavasti toteuttanut täyttääkseen valituksen tekijöiden esittämät pyynnöt heitä täysin tyydyttävällä tavalla), yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Kuten 60 artiklasta annetuissa ohjeissa selvennetään, johtavan valvontaviranomaisen on toimitettava päätösehdotus osallistuville valvontaviranomaisille kaikissa tapauksissa, myös silloin, kun valituksen tekijä peruuttaa valituksensa sen jälkeen, kun 60 artiklan mukainen menettely on jo

¹² Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeet 2/2022 yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan soveltamisesta, 55 kohta.

¹³ Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeet 2/2022 yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan soveltamisesta, 93 kohta.

aloitettu tai kun kansallisen lainsäädännön mukaista aineellista (lopullista) päätöstä ei ole vielä tehty.¹⁴ Sama pätee tapauksiin, jotka (ainoastaan) katsotaan peruutetuiksi esimerkiksi kansallisen lainsäädännön nojalla. Tällöin päätösehdotus auttaa sovittamaan yhteen kaikkien KAP-menettelyyn osallistuvien valvontaviranomaisten näkemykset.¹⁵

38. Kuten edellä todettiin, päätösehdotuksen tarkoituksena on vahvistaa johtavan valvontaviranomaisen aikaansaama ratkaisu hankkimalla sille osallistuvien valvontaviranomaisten hyväksyntä. Tässä sui generis -päätöksessä todetaan, että johtava valvontaviranomainen on ratkaissut valituksen kaikkia osapuolia (erityisesti rekisteröityä ja rekisterinpitäjää) tyydyttävällä tavalla, minkä perusteella tällainen tyytyväisyys on ilmoitettava johtavan valvontaviranomaisen kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Päätöksessä todetaan myös, että asian käsittely näin ollen lopetetaan. Johtava valvontaviranomainen ei siis jätä valitusta tutkimatta eikä hylkää sitä, mutta valitusta ei myöskään hyväksytä. Saavutettu sovintoratkaisu edustaa tästä näkökulmasta erilaista ratkaisua valitusten käsittelymenettelyn päättämiseksi KAP-mallin yhteydessä osapuolten välisellä sopimuksella, joka poistaa oikeudellisen menettelyn syyn johtavan valvontaviranomaisen toteuttaman toimen avulla.
39. Tällaisen välineen virallisella esittämisellä, jota KAP-menettely edellyttää oikeusvarmuuden ja avoimuuden vuoksi, käynnistyy yleisen tietosuoja-asetuksen 60 artiklan 4 kohdan mukainen neljän viikon ajanjakso, jonka aikana osallistuva valvontaviranomainen tai osallistuvat viranomaiset voivat reagoida päätösehdotukseen. Tältä osin on syytä korostaa, että jos ennen päätösehdotuksen toimittamista käytiin edellä olevissa kohdissa käsitelty asianmukainen tietojenvaihto eivätkä osallistuvat valvontaviranomaiset missään vaiheessa ilmaisseet epäilyksiä siitä, että valitus voitaisiin ratkaista sovinnollisesti, osallistuvien valvontaviranomaisten olisi (myös yhteistyön hengessä) harkittava tarkkaan, aikovatko ne esittää vastalauseita saavutetun sovintoratkaisun vahvistamisesta.
40. Tämä ei tarkoita, että osallistuvia valvontaviranomaisia kiellettäisiin esittämästä perusteltuja ja merkityksellisiä vastalauseita näissä tilanteissa. Sovintoratkaisun perusta liittyy kuitenkin kokonaan siihen, että rekisteröidyn (ja rekisterinpitäjän) perusteltu tyytyväisyys saavutetaan ajoissa ja sellaisen keskinäisen sopimuksen perusteella, jonka onnistumismahdollisuutta KAP-mallin yhteydessä johtava valvontaviranomainen arvioi useiden edellä esitettyjen tekijöiden perusteella. Kaiken kaikkiaan perusteltujen ja merkityksellisten vastalauseiden pitäisi olla poikkeuksellisia sovintoratkaisutapauksissa, jos johtava valvontaviranomainen on ottanut konsensuspyrkimyksen asianmukaisesti huomioon menettelyä käsitellessään. Näin ollen tarkistettuja päätösehdotuksia ja/tai riidanratkaisua koskevat kierrokset voitaisiin (ja pitäisi) välttää.
41. Jos perusteltuja ja merkityksellisiä vastalauseita ei (enää) ole, menettely johtaa 60 artiklan 6 kohdan mukaiseen tilanteeseen eli päätösehdotus sitoo johtavaa valvontaviranomaista ja osallistuvia valvontaviranomaisia. Kuten 60 artiklan 7 kohdassa todetaan, johtavan valvontaviranomaisen on

¹⁴ Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeet 2/2022 yleisen tietosuoja-asetuksen 60 artiklan soveltamisesta, 99 kohta.

¹⁵ Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeet 2/2022 yleisen tietosuoja-asetuksen 60 artiklan soveltamisesta, 100 kohta.

seuraavaksi hyväksyttävä päätös ja annettava se, myös yhteenvedo tosiseikoista ja perustelut, tiedoksi tilanteen mukaan rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän päätoimipaikkaan tai ainoaan toimipaikkaan. Osallistuvan valvontaviranomaisen, jolle valitus oli tehty, on ilmoitettava päätöksestä valituksen tekijälle.

42. Edellä 15 kohdassa selitettiin, että sovintoratkaisun ei ole välttämättä tarkoitus kattaa koko valituksen kohdetta, vaan valituksessa voi olla osia, joita johtava valvontaviranomainen ei pidä sovintoratkaisuun soveltuvina. Kuten 33 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa jo todettiin, tämä edellyttäisi todennäköisesti sitä, että johtava valvontaviranomainen harkitsee huolellisesti, onko sovintoratkaisu ylipäänsä asianmukainen myöskään muiden osien kohdalla. Jos johtava valvontaviranomainen kuitenkin katsoo, että on asianmukaista ratkaista tietyt valituksen osat ja käsitellä jäljellä olevia kysymyksiä "tavanomaisella" (muulla kuin sovintoon perustuvalla) tavalla, tämä vaikuttaa luonnollisesti koko menettelyyn ja sen tulokseen.
43. Tällaisessa heterogeenisessä tilanteessa mahdolliset eri vaihtoehdot on esitettävä osallistuville valvontaviranomaisille ennen päätösehdotuksen lataamista järjestelmään. Tällöin päätösehdotuksen on sisällettävä perustelut sille, mitkä valituksen osa-alueet ratkaistiin lopullisesti sovintoratkaisulla ja minkä osa-alueiden osalta johtava valvontaviranomainen jätti tutkimatta tai hylkäsi taikka muussa tapauksessa hyväksyi rekisteröidyn pyynnöt. Jälkimmäisten (osittain hylättyjen tai tutkimatta jätettyjen) osa-alueiden osalta seuraavia KAP-menettelyn vaiheita säännellään yleisen tietosuoja-asetuksen 60 artiklan 9 kohdassa. Johtava valvontaviranomainen voi myös päättää, että kyseisiä valituksen muita osia on tutkittava tarkemmin. Se voi näin ollen ehdottaa osallistuvalla valvontaviranomaiselle tai osallistuville valvontaviranomaisille erilaisia ratkaisuja, kuten erillisen omaehtoisen menettelyn käynnistämistä kyseisistä osista. Myös tästä on ilmoitettava selkeästi päätösehdotuksen mukana toimitettavissa tiedoissa.

Esimerkki 3:

Rekisteröity väittää osallistuvan valvontaviranomaisen vastaanottamassa ja tutkimassa valituksessa, ettei rekisterinpitäjä vastannut rekisteröidyn pyyntöön saada harjoittaa yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan mukaista omiin henkilötietoihin tutustumista koskevaa oikeutta, eikä näin ollen antanut rekisteröidylle mahdollisuutta pyytää yleisen tietosuoja-asetuksen 16 artiklan mukaista oikaisua häntä koskeviin tietoihin, joita hän pitää virheellisinä. Osallistuva valvontaviranomainen ei pyrkinyt ratkaisemaan valitusta sovinnollisesti. Johtava valvontaviranomainen, joka vastaanottaa valituksen osallistuvalla valvontaviranomaiselta, katsoo, että asiaan liittyvien tekijöiden perusteella on mahdollista pyrkiä sovintoratkaisuun. Se ilmoittaa tämän jälkeen osallistuvalla valvontaviranomaiselle aikeestaan pyrkiä sovintoratkaisuun ja saa hyväksynnän osallistuvalla valvontaviranomaiselta (joka on ottanut asiassa yhteyttä valituksen tekijään). Johtava valvontaviranomainen ottaa yhteyttä rekisterinpitäjään ja kehottaa sitä noudattamaan pyyntöjä. Rekisterinpitäjä noudattaa tietoihin tutustumista koskevaa pyyntöä. Rekisterinpitäjä ei kuitenkaan aio oikaista sen hallussa olevia valituksen tekijää koskevia tietoja valituksen tekijää vastaan näiden tietojen perusteella vireillä olevan maksuvaatimuksen vuoksi. Johtava valvontaviranomainen toimittaa osallistuvalla valvontaviranomaiselle päätösehdotuksen, joka sisältää lyhyen kuvauksen tapauksesta, tietoihin tutustumista koskevaan pyyntöön ehdotetun ratkaisun ja asiaan liittyvät

ehdot. Samalla johtava valvontaviranomainen ilmoittaa osallistuvalla valvontaviranomaiselle, että avataan erillinen tapaus, jossa tutkitaan rekisterinpitäjän hylkäämää valituksen tekijän esittämää oikaisupyyntöä. Jos osallistuva valvontaviranomainen ei esitä perusteltuja ja merkityksellisiä vastalauseita, johtava valvontaviranomainen hyväksyy päätöksen tietoihin tutustumista koskevan pyynnön sovintoratkaisusta ja antaa sen tiedoksi rekisterinpitäjälle. Osallistuva valvontaviranomainen puolestaan ilmoittaa päätöksestä valituksen tekijälle yleisen tietosuoja-asetuksen 60 artiklan 7 kohdan toisen virkkeen mukaisesti.

3.2.3 56 artiklan 2 kohdan mukaiset tapaukset

44. Yleisen tietosuoja-asetuksen 56 artiklan 2 kohdan mukainen niin kutsuttu paikallista tapausta koskeva tilanne muodostaa poikkeuksen KAP-sääntöön. Kuten edellä jo todettiin¹⁶, tältä osin voidaan viitata johdanto-osan 131 kappaleeseen, jossa mainitaan ”sovintoratkaisu” sellaisten rajatylittävien ”käsittelytoimien” yhteydessä, joiden vaikutus on paikallinen.
45. Johdanto-osan 131 kappale onkin otettava huomioon myös silloin, jos tapauksen on katsottu olevan 56 artiklan 2 kohdan nojalla paikallisesti käsiteltävä eli sen käsittelee valituksen vastaanottanut osallistuva valvontaviranomainen. Tulkinnessa voidaan käyttää apuna johdanto-osan 131 kappaletta, jossa vahvistetaan valvontaviranomaisten vaihtoehdot tällaisten tapausten käsittelyssä. Osallistuvia valvontaviranomaisia kehoitetaan nimenomaisesti pyrkimään sovintoratkaisuun (”olisi pyrittävä sovintoratkaisuun rekisterinpitäjän kanssa”), kun kyseessä on tapaus, jolla on yksinomaan paikallisia ja vähäisiä vaikutuksia. Näin ollen johdanto-osan 131 kappale viittaa siihen, että osallistuvan valvontaviranomaisen olisi mieluiten pyrittävä sovintoratkaisuun ”paikallisissa tapauksissa” (jos se on mitenkään mahdollista, jälleen 11 ja 12 kohdassa esitettyjen edellytysten perusteella).
46. Kuten jo todettiin, KAP-mallin yhteydessä tehtävän yhteistyön tavoitteena on pyrkiä ”konsensukseen”, mikä edellyttää, että johtava valvontaviranomainen ja osallistuvat valvontaviranomaiset vaihtavat keskenään ”kaikki olennaiset tiedot”. Tämä tarkoittaa, että johtavalle valvontaviranomaiselle on ilmoitettava mahdollisesti saavutetuista ratkaisuista, koska vain johtava valvontaviranomainen voi arvioida kattavasti valituksen taustalla olevan rikkomisen tai noudattamatta jättämisen järjestelmälliset piirteet.
47. Euroopan tietosuojaneuvosto muistuttaa, että vaikka valituksen tekijä voi olla tyytyväinen sovintoratkaisuun erityisesti koska hänelle myönnettiin kattava oikeus tutustua tietoihinsa, hänen tietonsa oikaistiin pyydetyksi tai hänen tietonsa poistettiin, osallistuvan valvontaviranomaisen saavuttama ratkaisu ei poista johtavan valvontaviranomaisen käytettävissä olevia oikeussuojakeinoja. Riippumatta siitä, onko sovintoratkaisuun päästy, johtavalla valvontaviranomaisella on mahdollisuus aloittaa tapauksesta virallinen tutkinta (viran puolesta), jolloin koko KAP-menettely aktivoidaan yleisen tietosuoja-asetuksen 60 artiklan mukaisesti. Johtava valvontaviranomainen voi kaikissa tapauksissa päättää tutkia asiaa ja toteuttaa korjaavia toimenpiteitä, sakot mukaan luettuina, kyseisen rekisterinpitäjän päätoimipaikkaa vastaan tapauksissa, joissa rikkominen on toistuvaa tai

¹⁶ Ks. 23 ja 24 kohta.

rekisteröityjen pyyntöjä ei ole noudatettu. Tästä ovat voineet ilmoittaa esimerkiksi muut osallistuvat valvontaviranomaiset vastaavissa olosuhteissa.

48. Osallistuvan valvontaviranomaisen olisi 56 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn yhteydessä annettava olennaiset tiedot johtavalle valvontaviranomaiselle ja harkittava keskinäistä avunantoa. Sen olisi otettava käyttöön toimenpiteitä tehokasta yhteistyötä varten, mukaan lukien tiedot ratkaisun tuloksesta ja/tai sen yleisen tietosuoja-asetuksen 56 artiklan 5 kohdan mukaisen kaikkien valtuuksien käytön tuloksista.

4 OIKEUDELLISET SEURAUKSET JA KÄYTÄNNÖN SUOSITUKSET

4.1 Hyvän hallintotavan periaatteen soveltaminen sovintoratkaisumenettelyyn KAP-mallin yhteydessä

49. Edellä esitettyä¹⁷ KAP-mallin yhteydessä toteutettavaa sovintoratkaisumenettelyä olisi tarkasteltava oikeutta hyvään hallintoon koskevan yleisen periaatteen valossa ja yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 129 kappaleessa ja 58 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna oikeudenmukaisen menettelyn yleisen periaatteen mukaisesti: sellaisen valvontaviranomaisen soveltamassa sovintoratkaisumenettelyssä, jolla on valtuudet käyttää tämän tyyppistä hallinnollista oikeussuojakeinoa, olisi aina noudatettava hyvän hallintotavan ja oikeudenmukaisen menettelyn periaatetta.¹⁸
50. Kun osallistuva valvontaviranomainen vastaanottaa valituksen, sen on ensimmäiseksi selvennettävä erityinen tehtävänsä¹⁹ yleisen tietosuoja-asetuksen 55 ja 56 artiklan mukaisesti. Tässä yhteydessä on syytä korostaa merkitystä, joka on valituksen valvontaviranomaiselle toimittamisen jälkeen toteutettavalla tutkintavaiheella.²⁰ Siihen ei vaikuta se, miten kyseinen tapaus etenee tämän jälkeen, koska olennaiset tiedot on sisällytettävä aineistoon varhaisesta vaiheesta lähtien.
51. Seuraavassa vaiheessa tapausta on harkittava asianomaisten osapuolten eli valituksen tehneen rekisteröidyn, rekisterinpitäjän tai rekisterinpitäjien ja mahdollisen henkilötietojen käsittelijän tai mahdollisten henkilötietojen käsittelijöiden näkökulmasta. Osapuolten suhteesta ja valituksen luonteesta riippuu, voiko sovintoratkaisu johtaa ratkaisuun eli siihen, että rekisterinpitäjä noudattaa yleistä tietosuoja-asetusta, ja rekisteröidyn tyytyväisyyteen. Lopuksi on tarkasteltava yksityiskohtaisemmin tällaisten menettelyjen tulosta kunkin valvontaviranomaisen osalta ja osapuolille aiheutuvia oikeudellisia seurauksia sen arvioimiseksi, soveltuuko asia lopulta sovintoratkaisuun.

¹⁷ Ks. 3 jakso ”Yleinen oikeudellinen analyysi”.

¹⁸ Periaate kattaa vähintään seuraavat: jokaisen oikeus tulla kuulluksi ennen kuin häntä vastaan ryhdytään yksittäiseen toimenpiteeseen, joka vaikuttaa häneen epäedullisesti, jokaisen oikeus tutustua häntä koskeviin asiakirjoihin ottaen huomioon oikeutetun luottamuksellisuuden, salassapitovelvollisuuden ja liikesalaisuuden vaatimukset ja hallintoelinten velvollisuus perustella päätöksensä.

¹⁹ Johtava tai osallistuva valvontaviranomainen, yleisen tietosuoja-asetuksen 56 artiklan 1 kohta.

²⁰ Ks. WP244 rev. 01 ja Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeet 2/2022 yleisen tietosuoja-asetuksen 60 artiklan soveltamisesta, 50 kohta.

52. Jos sovintoratkaisuun päästään kaikkia asianomaisia osapuolia tyydyttävällä tavalla (edellisessä jaksossa suositellulla tavalla perustellusti) alustavassa tutkintamenettelyssä (jonka tarkoituksena on myös, vaikkakaan ei yksinomaan, arvioida yleisen tietosuojasetuksen 56 artiklan 2 kohdan sovellettavuutta), osallistuvan valvontaviranomaisen, jolle valitus tehtiin, ei pitäisi siirtää valitusta oletetulle johtavalle valvontaviranomaiselle (esim. 56 artiklan mukaisella IMIn kautta tehtävällä ilmoituksella), koska valituksen kohdetta ei enää ole (ks. 24 kohta).
53. Vastaanottavan valvontaviranomaisen olisi kuitenkin tiedotettava tapauksesta ja ratkaisusta johtavalle valvontaviranomaiselle asianmukaisena ajankohtana, esimerkiksi neljännesvuosittain (esim. vapaaehtoista keskinäistä avunantoa koskevan menettelyn kautta). Tämän tarkoituksena on antaa johtavalle valvontaviranomaiselle mahdollisuus täyttää kokonaisuudessaan tehtävänsä kyseisen rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän ”ainoana yhteystahona” (kaikissa tarkoituksissa) (ks. yleisen tietosuojasetuksen 56 artiklan 6 kohta). Jos osallistuva valvontaviranomainen ei alustavan tutkintavaiheen aikana onnistu saamaan aikaan minkäänlaista sovintoratkaisua tai sen aikaansaama ratkaisu koskee vain joitakin osia sille tehdystä ja johtavalle valvontaviranomaiselle ilmoitetusta valituksesta, nämä tiedot epäonnistuneesta ratkaisuyrityksestä olisi joka tapauksessa välitettävä johtavalle valvontaviranomaiselle, koska ne ovat kiistatta yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ”olennaisia tietoja”.

4.2 Johtavan valvontaviranomaisen saavuttamaa sovintoratkaisua seuraava yhteistyömenettely

54. Sovintoratkaisumenettelyssä olisi noudatettava erityisesti yleisessä tietosuojasetuksessa (60 artikla, johdanto-osan 129 ja 143 kappale) säädettyjä edellytyksiä, koska menettelyn tuloksena on oltava toimivaltaisen valvontaviranomaisen (KAP-mallin yhteydessä johtavan valvontaviranomaisen) päätös sen jälkeen, kun tähän päätökseen on päädytty yhteistyömenettelyssä. Tässä yhteydessä olisi viitattava 60 artiklasta annettuihin ohjeisiin²¹ (ks. erityisesti 109–111 kohta) sisältyvään analyysiin, joka koskee johtavan valvontaviranomaisen toimittaman päätösehdotuksen perusteluja ja sisältöä.
55. Sen mukaan KAP-mallin yhteydessä valituksessa saavutettu sovintoratkaisu edellyttää yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan 3 kohdan mukaista johtavan valvontaviranomaisen päätöstä, koska tämä velvoite asetetaan johtavalle valvontaviranomaiselle kaikissa rajatylittävää käsittelyä koskevissa tapauksissa. Tässä sui generis -päätöksessä todetaan, että johtava valvontaviranomainen on ratkaissut valituksen kaikkia osapuolia (erityisesti rekisteröityä ja rekisterinpitäjää) tyydyttävällä tavalla.
56. Sovintoratkaisua voitaisiin pitää tiettyjen valvontaviranomaisen valtuuksien käyttönä, joka ei sisällä 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja korjaavia toimivaltuuksia. Kuten edellä on kuitenkin todettu (ks. 15 ja 43 kohta), kansallisesta lainsäädännöstä riippuen johtavaa valvontaviranomaista ei välttämättä estetä käyttämästä tällaisia valtuuksia edes sovintoratkaisuun liittyvissä tapauksissa.

²¹ Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeet 2/2022 yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan soveltamisesta.

57. Päätösehdotuksessa olisi näin ollen oltava seuraavat tiedot:
- o tieto siitä, että valitus ratkaistiin kokonaan tai osittain sovinnollisesti
 - o syyt, joiden perusteella kyseisessä tapauksessa tehtiin päätös sovintoratkaisuun pyrkimisestä
 - o sovintoratkaisun soveltamisala kaikkien valituksessa esitettyjen kysymysten valossa
 - o tieto siitä, että kyseisen valituksen käsittely lopetetaan.
58. Päätösehdotuksessa voidaan myös todeta, että väitetty rikkominen on korjattu ja miten se tehtiin.
59. Lisäksi päätösehdotus ja/tai osallistuvalla valvontaviranomaiselle tai osallistuvilla valvontaviranomaisille annetut olennaiset tiedot voivat tarvittaessa sisältää tietoa mahdollisista suunnitelluista korjaavista toimenpiteistä, erityisesti tapauksissa, joissa sovintoratkaisuun päästiin vain osittain.
60. Johtavan valvontaviranomaisen olisi kaikissa tapauksissa ilmoitettava rekisteröidylle kattavasti sovintoratkaisun seurauksista, erityisesti siitä, että ratkaisu johtaa valituksen käsittelyn lopettamiseen. Nämä tiedot sovintoratkaisun soveltamisalasta ja sen seurauksista on välitettävä osallistuvan valvontaviranomaisen kautta, sillä se on rekisteröidyn keskeinen yhteystaho koko prosessissa. Tätä varten voidaan käyttää IMI-mekanismien yhteydessä kehitettyjä epävirallisia menettelyjä. Johtava valvontaviranomainen voi erityisesti käynnistää 60 artiklan mukaisen epävirallisen kuulemismenettelyn tai 61 artiklan mukaisen vapaaehtoisen keskinäistä avunantoa koskevan menettelyn, jotta se voi antaa tiedoksi tapauksen ehdotetun ratkaisun ja saada näkemyksiä osallistuvilta valvontaviranomaisilta ennen päätösehdotuksen virallista toimittamista.
61. Useimmissa jäsenvaltioissa sovintoratkaisua sovelletaan ainoastaan valituksen osapuoliin (rekisteröity, rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä ja soveltuissa tapauksissa myös valvontaviranomainen) ja rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä sitoutuu korjaamaan rikkomisen ja toteuttamaan toimenpiteet yleisen tietosuojasetuksen noudattamisen varmistamiseksi. Näin ollen sovintoratkaisun soveltamisalaan saattaa kuulua vain osa valituksesta. Tällöin johtava valvontaviranomainen toteuttaa lisätutkimuksia ja antaa päätöksen jäljelle jäävistä osista.

4.3 Sovintoratkaisu 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa

62. Sellaisissa tapauksissa, joissa osallistuva valvontaviranomainen käsittelee valitusta 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti (eli paikallisena tapauksena)²², valvontaviranomaisen olisi otettava huomioon koko KAP-järjestelmän perustana oleva avoimuuden ja johdonmukaisuuden tarve. Sen olisi näin ollen huolehdittava siitä, että tällaisista tapauksista annetaan säännöllisesti (joskin kootusti) tietoa muille valvontaviranomaisille.

²² Yleisen tietosuojasetuksen 56 artiklan 5 kohdan mukaan osallistuva valvontaviranomainen "käsittelee asiaa 61 ja 62 artiklan mukaisesti" eli käyttää kaikkia valtuuksiaan (myös yleisen tietosuojasetuksen 56 artiklan 1 kohdan nojalla).

63. Osallistuvan valvontaviranomaisen olisi erityisesti ilmoitettava johtavalle valvontaviranomaiselle paikallisen tapauksen tuloksena saavutetusta (mahdollisesta) sovintoratkaisusta IMI-järjestelmän välityksellä. Koska ratkaisu saattaa kattaa vain osan osallistuvan valvontaviranomaisen paikallisesti käsittelemästä valituksesta, osallistuva valvontaviranomainen voi toteuttaa muita (myös korjaavia) toimenpiteitä sellaisten jäljelle jäävien valituksen osien osalta, joita ei ole ratkaistu edellä kuvatulla, osapuolia tyydyttävällä tavalla. Asianomaisen valvontaviranomaisen on ilmoitettava valituksen tekijälle 77 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että valituksen jäljellä olevat osat tullaan käsittelemään.

LIITE 1: SOVINTORATKAISUN KAUTTA KÄSITELTÄVÄN TAPAUKSEN OLENNAISET VAIHEET

64. Seuraavassa tarkistuslistassa kuvaillaan sovintoratkaisuun mahdollisesti soveltuvien tapausten käsittelyssä olevia konkreettisia vaiheita. Tarkistuslista ei siis ole kyllä/ei-kaavio, jossa esitetään erilaiset seuraukset, vaan pikemminkin yleiskatsaus menettelyn konkreettisiin eri vaiheisiin sekä asianmukaisiin toimiin, jotka olisi toteutettava parhaana käytäntönä. Vaiheessa 1 palautetaan mieliin tapauksen perusasiat. Vaiheissa 2–5 kohtien tyhjäksi jättäminen voi sen sijaan johtaa siihen, että viranomaisen on toteutettava lisätoimia.

Tarkistuslista: Sovintoratkaisun kautta käsiteltävän tapauksen vaiheet

1) Tapauksen tausta

-) Miten menettely on alkanut?
- Valitus
 - Tiedotusvälineiden selvitykset, viran puolesta tehtävät tutkimukset jne.
 - Asianomaisten kolmansien henkilöiden antamat vihjeet
-) Mikä on tapauksen luonne?
- Paikallinen tapaus (yleisen tietosuoja-asetuksen 56 artiklan 2 kohta ja johdanto-osan 131 kappale)
 - Rajatylittävän käsittelyn tapaus
-) Tapauksessa voidaan pyrkiä sovintoratkaisuun jostakin seuraavasta syystä (ks. 14 kohta):
- o vaikutuksen kohteena olevien rekisteröityjen vähäinen määrä
 - o ei havaittavissa järjestelmällistä noudattamatta jättämistä
 - o tietosuojaloukkauksen tahattomuus
 - o henkilötietojen vähäinen määrä
 - o loukkauksen vaikutusten kesto tai luonne ei vakava
 - o uusien rikkomusten todennäköisyys tulevaisuudessa
 - o vähäinen tai olematon yhteiskunnallinen merkitys ja vaikutus yleiseen etuun
 - o ...

2) Varhainen yhteistyö muiden valvontaviranomaisten kanssa (tarvittaessa)

-) Menettelyssä mahdollisesti jo toteutettujen toimien vaikutukset (esim. tarvittaessa johtavan valvontaviranomaisen kannalta: Onko osallistuva valvontaviranomainen jo yrittänyt sovintoratkaisua alustavassa tutkinnassa?)
.....
-) Kuultu johtava valvontaviranomainen (tarvittaessa)

- Valituksen käännös
 - Aiempi yhteydenpito rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välillä
 - Muuta tärkeää tietoa
- Muut kuullut osallistuvat valvontaviranomaiset
- Valituksen käännös
 - Muuta tärkeää tietoa

3) Kaikkien asianosaisten kuuleminen varhaisessa vaiheessa

- Rekisteröity
- Yleisen tietosuoja-asetuksen 77 artiklan 2 kohdan mukaiset yleiset tiedot toimitettu
 - Yleinen kiinnostus sovintoratkaisuun
 - Ei muita syitä tapauksen erityiskäsittelyyn
 - Nämä tiedot on annettu asianomaiselle osallistuvalla valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa johtavalle valvontaviranomaiselle
- Rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä
- Virallinen kuuleminen on järjestetty
 - Rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä on valmis osoittamaan lakisääteisten vaatimusten noudattamisen
 - Vaatimusten noudattaminen on mahdollista toteuttaa asianmukaisessa aikataulussa
 - Nämä tiedot on annettu asianomaiselle osallistuvalla valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa johtavalle valvontaviranomaiselle (esim. epävirallisessa kuulemisessa)
- Kolmas osapuoli (tarvittaessa)
- Asia ei vaikuta kolmannen osapuolen oikeuksiin
 - Kolmansien osapuolten oikeudet eivät estä sopimusta (esim. koska valituksen tekijän tietoihin tutustumista koskevan pyynnön hyväksyminen vaikuttaa kolmannen osapuolen tietosuojaoikeuksiin)

4) Onko sovintoratkaisuun päästy?

- Rekisteröidyn tyytyväisyys osoitettu
- Ilmoitettu rikkominen on korjattu
 - Rekisteröity ei ole esittänyt vastalauseita
 - Rekisteröity palasi asiaan asianmukaisessa aikataulussa
- Rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä toimitti todisteen sääntöjen noudattamisesta

J Tarvittaessa: nämä tiedot toimitettiin johtavalle tai osallistuvalla valvontaviranomaiselle

5) Onko lopullinen päätös yleisen tietosuojasetuksen 60 artiklan mukainen (KAP-tapauksissa)?

J Päätös sisältää kaikki merkitykselliset tiedot (ks. 57 kohta ja sitä seuraavat kohdat)

J (Soveltuissa tapauksissa: tarkistettu) päätösehdotus on toimitettu IMIn kautta

- Päätösehdotus on lähetetty
- Perustelut ja merkityksellisiä vastalauseita ei ole esitetty
- Perustelut ja merkityksellisiä vastalauseita on esitetty, mutta ne kaikki on kyetty ratkaisemaan

J Lopullinen päätösehdotus on toimitettu IMIn kautta

- Päätös on annettu tiedoksi rekisterinpitäjälle / henkilötietojen käsittelijälle
- Päätöksestä on ilmoitettu rekisteröidylle

LIITE 2: MAAT, JOISSA SOVINTORATKAISUT EIVÄT OLE MAHDOLLISIA KANSALLISEN LAINSÄÄDÄNNÖN PERUSTEELLA

65. Seuraavat maat ovat ilmoittaneet, että sovintoratkaisut eivät ole mahdollisia niiden kansallisen lainsäädännön perusteella:

- Kypros
- Tšekki
- Tanska
- Viro
- Suomi
- Ranska
- Kreikka
- Malta
- Puola
- Portugali
- Slovakia
- Slovenia
- Espanja
- Ruotsi